پرسی دەنگدانی پەرلەمان
و حوکمەکەی لە شەرعدا

ئایا لەبەر زەرورەت حەڵاڵە ؟

نووسەر :
مامۆستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

بسم الله الرحمن الرحيم

ناميلكەی :

پرسی دەنگدانی پەرلەمان
و حوکمەکەی لە شەرعدا

نووسەر :
ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

ئامادەکردنی : انس بن مالك

مناصری دەوڵەتی ئیسلامی

الدَّولةُ الإسلاميَّة
خلافةٌ على مِنهاجِ النُّبوَّة

١٤٤٧ هـ

پــێرست

بـــابەت	لاپەڕە
• پرسـی دەنگـدانـی پەرلەمـان و حوكمەكەی لە شەرع دا ئایا لەبەر زەڕوورەت حەڵاڵە ؟ حوكمـی پەرلەمانتار ودەنگدەران چیـە لەلای دەولەی ئیسلامی وزاناكانی ؟	١
• سـەرەتـا با بزانین لە ئیسـلام دا كێ بۆی هەیە یـاسا دانێت ؟ ئایا لەگەڵ الله كەسی كە بۆی هەیە یاسا دانێت ؟	٢ - ٦
• ئەی حوكمی تۆ چیە كە خۆت پێ موسڵمان بێت شـوێن ڕێبازێكی كوفری بـكەویت ؟	٦ - ٩
• ئەی حوكمـی دەنگدەرەكانیان چیـە كە بونەتە هاوكاری مانەوەی ئەم كۆمەڵانە كە پابەندی حوكمكردن بەشەرع نابن ؟	٩ - ١٠
• وەڵامی پرسیارێكی ئیخوانیەكان ئایا لەبەر مەسلەحەت و زەڕورەت دەنگدانی شـیركی كوفری حەڵاڵ دەبێت ؟؟	١١ - ١٢
• حوكـمی پەرلەمانتاران و دەنگدەران لە لایەن دەوڵەتی ئیسـلامـی لە عێراق وشام.....	١٣ - ١٥
• بـەڵگەی موناصرانی دەوڵـەتی ئیسلام لەسەر تەكفیركردنی حیزبە بەناوئیسلامیەكان ئـایـا بـۆچی موناصران تەكفیری (بزوتنەوە . كۆمـەڵ . یـەكگرتوو) ئـەكەن	١٦ - ٣٥

- وەڵامێ بۆ درۆزنی جاهیلە سەرەتا لەکۆتا قسەیەوە دەست پێ ئەکەم کەئەڵێت دەنگدان لەئیسلام حەڵاڵە چونکە ئەبوبکری صدیق خەڵک هەڵی بژارد ودەنگیان پێدا وبوو بەخەلیفەی موسڵمانان... ٣٦ - ٣٩
- ئایا شورا چیە لەئیسلام دا ؟ ٣٩ - ٤١
- جیاوازیەکە چیە ؟ ٤١ - ٤٦
- ئەی خەڵکی کوردستان و جیهان بە تایبەتی
- بیربکەنەوە ! بە بیرکردنەوەیەکی دڵسۆزانە .... ٤٧ - ٥٣

تێبینی : بۆ خوێندنەوەی ئەو بابەتانەی کە دەتەوێت تەنها کلیل لەسەر ناوی بابەتەکان بکە .

پرسـی دەنگـدان ـی پەرلەمان و حوکمەکەی لە شـەرع ـدا ئایا لەبەر زەڕوڕەت حەڵاڵـە ؟ حوکم ـی پـەرلەمانتار ودەنگدەران چیـە لەلای دەولەی ئیسلامی وزاناکـانی ؟

ئەم بابەتە بەن بەگوێ عەوام ـی خەڵکدا تا بەرچاو ڕون بن سەرەتا بۆ ئەوەی فێڵت لێ نەکـرێت ئـایە (پەرلەمان و پەرلەمانتار و دەنگدەر) چییە ؟

١-پـەرلــەمـان :-

سیستەمێکـە لە دینی دیموووکـراسیەت بریتیە لەو شوێنەی کەتێیدا دەسـەلاتی یـاسادانان (تەشریع) بـۆ گەلە واتە گەل بـڕیار دەدا چی یـاسایەک پەیڕەو بـکرێ نەک الله.

٢- پـەرلـەمـانتـار :-

بریتین لەوکەسـانەی خۆیان کـاندید دەکەن لە ڕێگەی حیزبەوە بێت یان سـەربەخۆ بۆ ئەوەی خەڵک دەنگیان باتێ کە دەنگیان هێنا ئەوا دەبن بە پەرلەمانتار و لەناو پەرلەمان ئەوان دەبـن بە یـاسادانەری ڕەهـا

٣- دەنگـدەر :-

بریتیە لەوخەڵکە فریودراوەی بەناوی نەتەوایەتی و بەناوی ئیسـلامەوە دەنگدانی پەرلەمـانی تەشریع یـان بۆ حەڵاڵ کـراوە و لەڕۆژی دەنگدانـدا بەوپەڕی دڵخۆشیەوە پەنجەی شایەتومانیان شین دەکەن وشایەتی دەدەن بەدینی دیموکـراسی.

سـەرەتــا با بزانین لە ئیسـلام ـدا کێ بۆی هەیە یــاسا دانێت ؟ ئایا لەگەڵ الله کەسی کە بۆی هەیە یاسا دانێت ؟

یوسـف علیه السلام کەلەناو زیندان بوو یەکەم شـت بانگی زیندانیەکانی بۆ تەوحیـد کرد ئەو تەوحیدەش ئەمەیە الله دەفەرموێـت : {إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ أَمَرَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ إِيَّاهُ} (١)

واتــا : بەڕاسـتی حوکم و یــاسادارِشـتن تەنها و تەنها مافی الله یــە والله فەرمانیکردوە کەس نەپەرستن تەنها زاتی پیرۆزی خۆی نەبـێت.

لە قورئــاندا الله ڕونیــکردۆتەوە کە هەرکەسـێ لە جیاتی وەرگرتنی یــاساکانی الله خۆی یاسا بۆخەڵک دابنێت بەهەواو هەوەسی خۆی حەڵاڵەکانی الله قەدەغە بکات و قەدەغەکانــی الله حەڵاڵ بـکات ئەوا الله ناوی ئەم کەسـانەی بەوەبردوە کـە خۆیان کردوە بـەخوا بەسەر خەڵکەوە

قال تعالى: {اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلاَّ لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ} (٢)

واتــا : جولەکە و گاورەکان زاناکان و خواپەرستەکانیان کردبوو بە پەروەردگاری خۆیــان لە جیاتی الله ئەوانیان دەپەرسـت وەهەروەها مەسیح ی

(١) : سـورة يوسف آيه 40
(٢) : سـورة التوبة آيه 31

کوڕی مەریەمیانیش دەپەرست لە کاتێکدا فەرمانیان پێکرابوو تەنها الله بپەرست بەتاک وتەنها و هیچ پەرستراوێ بەهەق نیە ئیلا الله نەبێت پاک وبێ گەردی لەوەی هاوبەشی بۆ دادەنێن.

قال تعالی: { وَلاَ يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا } (١)

واتا : الله تعالی هیچ هاوبەشێکی نیە لەحوکم ویاساکانیدا .

– هەروەک چۆن خەڵق و بە دیهێنانی مەخلوقات تەنها کاری الله یە ئەواش بڕیار و یاسا دەرکردن تەنها مافی الله یە.

وقال الله سبحان تعالی : {أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَالأَمْرُ تَبَارَكَ اللّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ}(٢)

واتا : چاکبزانن دروستکردن و فەرمان دەرکردن تەنها بۆ الله یە تبارک وتعالی کە پەروەردگاری هەموو جیهانیانە .

کەواتا لێرەوە تێگەشتین سیستەمی تەشریعی پەرلەمان دژی حاکمیەتی الله یە بەتاک و تەنها بەڵام ئەبینین پەرلەمانتارەکان کاتێ بیانەوێ یاسایەک پەسەند بکەن "بە زۆرینەی دەنگ پەسەندی دەکەن سەیری ئەوە ناکەن ئەو حوکمە مخالف شەرع ـە یان موافق شەرع ـە" بەڵکو سەیری زۆرینە دەکەن ئەمەش ڕێک کوفرە بەم ئایەتە - سورة الاحزاب ئایەتی ٣٦

(١) : سورة الکهف آیە 26

(٢) : سورة الاعراف آیە 54

قال الله تعـالى : {وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا} (١)

واتـا : بۆ هیچ پیاوو ژنێكی بڕوادار نیە كاتێ الله پەیامبەرەكەی ﷺ بڕیاری كارێكیان دا ئەوان خۆیان سەرپشك بكەن لە جێ بەجێكردن و جێ بەجێ نەكردنی بڕیارەكەی الله واتە دەبێت ملكەچ ی فەرمانی الله بن و هەر كەسێك سەرپێچی بكات لە فەرمانی الله و پەیامبەرەكەی ﷺ بەو شێوەیە كە جگە لە بڕیارەكانی ئەوان كارێكی دی هەڵبژێرێ بۆ خۆی ئەوە بێگومان گومڕا بووە، بە گومڕا بوونێكی ئاشكرا.

كـەواتـا بۆ نموونە -: پەرلەمان دەڵێ ئایا ئارەق حەرام بكەین یان حەڵاڵ ئـەگەر زۆرینەی پەرلەمانتارەكان دەنگیش بەن بڵێن با حەرامی بكەین ئەمە ناوترێ حوكم ی الله یە چونكـە پەرلەمان ئەو یاسایەی بە زۆرینەی دەنگی پەرلەمانتار حەرام كـرا نەك وەك قبوڵكـردنی ئایەتەكەی الله بۆیـە "الله تعالى ئەوانە بە موشریك ناو دەبات كە حوكم لە غەیری الله وەردەگرن".

قال تعالى: { وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ } (٢)

واتـا ئەگەر گوێڕایەڵی موشـریكان بكەن ئێوەش بەوهۆیەوە دەبن بەموشریك.

(١) : سـورة الاحزاب آیە 36
(٢) : سـورة الانعام آیە 121

وقال تعالى: {أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ}(١)

واتــا : ئایــا ئێوە یاسا وحوکم ی نەفامیتان دەوێ کێ هەیە حوکم ی وەک حوکم ی الله باشتر و چاکتر بێت بۆ گەلێک کە خاوەن یەقین بێت.

کەواتــا "ئەی دەنگدەری دامــاو چاو بکەرەوە بــزانە لە چی گێژاوێکــدای پــەرلەمان بۆی نیە حوکم ی الله بخاتە ژێر دەنگی مرۆڤــەوە بەڵــکو ئەگەر ڕاست دەکەن خۆیــان پێ موسڵمانە دەسا بە هەموو شەرع ی الله ڕاستەوخۆ بێ موجادەلە وبێ مشتومڕ قبوڵ بکەن وەکــو الله دەفەرموێ.

قال الله تعــالى : {إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ}(٢)

واتــا : وتەی بــاوەڕداران ئەوەیە کاتێ بــانگیان دەکەی بۆ لای الله وڕەسولەکەی تا دادوەریان لە نێوان ـدا بکەن دەڵێــن بیستمان و گوێڕایەڵ بوین ئا ئەوانە سەرفرازن.

ئــایا پەرلەمان بە حوکمــەکانی الله دەڵێت بیستمان و گوێڕایەڵ بوین ؟ یان بە پێچەوانەوە یاسایان داناوە نابێت لە پەرلەمانەوە یاسایەک دەربچێت پێچەوانەی بنەماکانی دیموکراسی بێت.

(١) : سـورة المائدة آيه 50
(٢) : سـورة النور آيه 51

تۆ ئەی کـەسی دەنگدەر ئایـا ئێسـتا زانیت "هەقیقەت ی پەرلەمان بریتیە لە خۆ بەگەورەزانین بەرامبەر شەرع ی الله و ڕەفز ورەدکردنەوەی حوکم ی شەرع" ؟ بەڵێ ئێستا زانیت.

ئەی حوکمی تۆ چیە کە خۆت پێ موسـڵمان بێت شـوێن ڕێبـازێکی کوفری بـکەویت ؟

وقال تعالى : {وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلاَمِ دِيناً فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخرة مِنَ الْخَاسِرِينَ}[١]

واتـا : هەرکەسـێ شـوێن جگە لە ڕێبـازی ئیسلام بکەوێت و پەیڕەوی لە ڕێبازێکی تربـکات ئەوا لێی قـبوڵ ناکرێت و لە ئاخیرەتدا لە زیانمـەندانە.

الله تعالى دەفەرموێـت : {فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا}[٢]

واتـا : نەخێر بەزاتی پەروەردگـارت ئەی محمـد ﷺ ئیمانیان نیە تاوەکو تۆ دەکـەن بە دادوەری خۆیان لە کێشە و ناکۆکیەکانیدا و پاشـانیش لە دڵەوە ڕازی بن بە بڕیارەکەت و بەکردەوەش ملکەچـی بڕیارەکەت بن بەتـەواوی .

(١) : سـورة آل عمران آیە 85
(٢) : سـورة النسـاء آیە 65

حوکمی حوکم کردن بەیاسای غەیری ئیسلام ابن کثیر رحمه الله لە البداية والنهاية دەفەرموێت : (فمن ترك الشرع المحكم المنزل على محمد بن عبد الله خاتم الأنبياء وتحاكم إلى غيره من الشرائع المنسوخة كفر فكيف بمن تحاكم إلى الياسق وقدمه عليها ؟! من فعل ذلك كفر باجماع المسلمين)

واتا : هەرکەسێ وازبێنێت لەشەرعی دابەزێنراو بۆ محمد ﷺ کۆتای پەیامبەران حوکم بەرێتەوە بۆ جگە لەو حوکم بەرێتەوە بۆ تەورات و ئینجیل (کەدوشەریعەتی ئاسمانی بون لە پێش ئیسلام بەهاتنی ئیسلام سڕاونەتەوە) ئەوکەسە دەبێت بەکافر ئەی چ بگات بەوەی حوکم بەرێتەوە بۆ لای یاسق و بیخاتە پێش شەرع ەوە (یاسق دەستورێکە دانراوی دەستی مرۆڤە) ئەوەی ئەوکارە بکات کافرە بە یەکدەنگی موسڵمانان .

شيخ الإسلام ابن تيمية رحمه الله دەفەرموێت : (وقد اتفق علماء المسلمين على أن الطائفة الممتنعة إذا امتنعت عن بعض واجبات الإسلام الظاهرة المتواترة، فإنه يجب قتالها إذا تكلموا بالشهادتين، وامتنعوا عن الصلاة، والزكاة، أو صيام شهر رمضان، أو حج البيت العتيق، أو عن الحكم بينهم بالكتاب والسنة، أو عن تحريم الفواحش، أو الخمر، أو نكاح ذوات المحارم، أو عن استحلال النفوس والأموال بغير حق، أو الربا، أو الميسر، أو الجهاد للكفار، أو عن ضربهم الجزية على أهل الكتاب، ونحو ذلك من شرائع الإسلام، فإنهم يقاتلون

عليها حتى يكون الدين كله لله.وقتال هؤلاء واجب ابتداء بعد بلوغ دعوة النبي ﷺ إليهم بما يقاتلون عليه . فأما إذا بدءوا المسلمين فيتأكد قتالهم كما ذكرناه في قتال الممتنعين من المعتدين قطاع الطرق. وأبلغ الجهاد (الجهاد الواجب للكفار والممتنعين عن بعض الشرائع)[(١)]

واتـــا : زانایانی ئیسلام کۆڕان کە هەر کۆمەڵێکی خاوەن دەسەڵات ملکەچ نەبێت بۆ هەندێ لە واجباتە متواترە دیارەکانی ئیسلام ئەوا واجبە جەنگیان لە دژ بکرێت ئەگەرچی هەردوو شایەتومانەکەش بڵێنەوە، ئەگەر شایەتومان بڵێن بەڵام نوێژ نەکەن یان زەکات نەیەن یان ڕۆژوو نەگرن یان حەج ـی ماڵ ـی الله نەکەن یان لە نێوان خۆیانا حوکم بەکتاب و سونەت نەکەن یان قەدەغەی خراپکاری و ئارەقخواردنەوە و زواج کردن لەگەڵ مەحرەم نەکەن یان قەدەغەی ڕشتنی خوێن ـی حەرام نەکەن و قەدەغەی خواردن ـی ماڵ بە ناهەق نەکەن یان قەدەغەی ڕیبا یان قومار یان جیهاد دژی کافران نەکەن یاخود جزیە لە کافران وەرنەگرن ئەمانە و هاوشێوەکان ـی ئەمانە لە یاساکانی ئیسلام هەر کۆمەڵێ پابەند نەبێ پێیانەوە جەنگی لە دژ دەکرێ تا هەموو دین بۆ الله بێت جەنگکردن دژی ئەمانە واجبە دەست پێشخەری تێدابکرێ پاش گەیشتنی بانگەوازی

(١) : الفتاوى الكبرى – (3 / 557) مجموع الفتاوى – (28 / 358)

پێغەمبەر ﷺ پێیان خۆ ئەگەر ئەوان دەست پێشخەریان کرد لەجەنگ دژی موسڵمانان ئەوا جەنگکردن دژیان جەختلێکراوتر ئەبێت وەک باسمان کرد لە جەنگان دژی پابەند نەبوان و ڕێگرەکان وە گەورەترین جیهاد جیهادی واجبە دژی کافران و ئەوانەی پابەندی یاساکانی ئیسلام نابن .

– ئەمە حوکم ی حیزبەکان و پەرلەمان و پەرلەمانتارەکان کە پابەندی شەرع نابن.

ئەی حوکم ی دەنگدەرەکانیان چیە کە بونەتە هاوکاری مانەوەی ئەم کۆمەڵانە کە پابەندی حوکمکردن بەشەرع نابن؟

– دەوڵەتی ئیسلامی تەکفیریان ئەکات و بەڵگەشی وتەی زاناکانە .

شێخ ی ئیسلام رحمه الله تعالى دەفەرموێت : (والطائفة إذا انتصر بعضها ببعض حتى صاروا ممتنعين فهم مشتركون في الثواب والعقاب ...: فأعوان الطائفة الممتنعة وأنصارها منها فيما لهم وعليهم)

واتا : یارمەتیدەرانی کۆمەڵەی پابەند نەبوو بەشەرع و سەرخەرانیان هەمان حوکم ی کۆمەڵەکەیان بۆ هەیە هەر بۆیە هەرکۆمەڵێ ئەگەر بەهۆی یەکتریەوە سەرکەوتن تاوایان لێهات ببن بەخاوەن هێز ئەوا هەموو تاکەکانیان هاوبەشن لە سزا و پاداشت هاوکاریکارانی کۆمەڵەی خاوەن هێز و سەرخەرانی هەمان حوکم ی کۆمەڵەکەیان وەردەگرن.

ئیمـام ابن مفلح رحمه الله دەفەرمویـت : (الطَّائِفَةَ الْمُمْتَنِعَةَ كَشَخْصٍ وَاحِدٍ .

قال تعالى: (وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا) لأن الرضا بالكفر كفر، وعلى هذا استدل العلماء بأن الراضي بالذنب كفاعله.

واتـا : کۆمەڵەی خاوەن هێز وەک یەک کەس وان الله دەفەرمویـت لەم کتێبە پیرۆزەدا بۆتان ڕونکراوەتەوە ئەگەر بیستان ئایەتەکان ی الله کوفری پێ دەکرێت و سوکایەتی پێدەکرێت لەگەڵیـان دامەنیشن تا بابەتەکە دەگۆڕن ئەگینـا ئێوەش وەکو ئەوانن بە دڵنیاییەوە الله تعالى کـافران و دووڕوان لە دۆزەخ پێکەوە کۆدەکـاتەوە .

– ئەو ئایـەتە بەڵگـەیەکی گشتگیرە بۆکوفری دانیشتوانی ناو پەرلەمان و بۆ ئەوانەشی بونەتە هاوکار بۆ دەنگهێنانی پەرلەمانتارەکە.

وەڵامی پرسیارێكی ئیخوانیەكان ئایا لەبەر مەسڵەحەت و زەروڕەت دەنگدانی شیركی كوفری حەڵاڵ دەبێت ؟؟

شێخ ـی ئیسلام ابن تیمیە رحمە اللە دەفەرموێت : (إن المحرمات منها ما يقطع بأن الشرع لم يبح منه شيئا لا لضرورة ولا غير ضرورة كالشرك والفواحش والقول على الله بغير علم والظلم المحض ، وهي الأربعة المذكورة في قوله تعالى {قل إنما حرم ربي الفواحش ما ظهر منها وما بطن والإثم والبغي بغير الحق وأن تشركوا بالله ما لم ينزل به سلطانا وأن تقولوا على الله ما لا تعلمون} ، فهذه الأشياء محرمة في جميع الشرائع وبتحريمها بعث الله جميع الرسل ولم يبح منها شيئا قط ولا في حال من الأحوال ولهذا أنزلت في هذه السورة المكية) [١]

واتـا : هەندێ لە حەرامكراوەكان لە شەرعدا بەهیچ شێوەیەک رێگە نەدراوە بە ئەنجام دانیان نەبۆ زەروڕەت و نەبۆ غەیری زەروڕەت وەک شەریكدانان بۆ اللە و زینا و قسەكردن بە ناوی اللە ـەوە بەبێ علم و ستەمی ڕوون، ئەم چوار شتەش اللە باسی كردوە ـدەفەرموێت : {ئەی پێغەمبەر ﷺ پێیان بڵێ پەروەردگارم كاری خراپ و ناشیرین و داوێن پیسی حەرامكردووە، ئاشكراكەی و نهێنیەكەی وە هەم تاوان و گوناح و لەسنوور دەرچوون و ، دەستدرێژیی

---

(١) : الفتاوى [14/470-471]

کردن بۆ سەر خەڵک بەناهەق وە بێ هیچ بەڵگەیەکی شەرع ـی، شەریک و هاوبەش دانێن بۆ الله و لە ئاخاوتن و قسەکردن، دەربارەی الله بە بێ زانین و بەبێ بەڵگە درۆ هەڵبەستن بە ناوی الله ـەوە} ئەم شتانەش حەرامـن لەهەموو شەرعەکان ـدا وە بەحەرامکردنی ئەم شتانەش الله پێغەمبەرانی ڕەوانەکردوە وە لەهیچ شەرعێکدا شتێ لەمانە حەڵاڵ نەکراوە بۆ حاڵێ لە حاڵەتەکان وە بۆیەش ئەم ئایەتە لە سورەتە مەککیـەکانە.

حوكمی پەرلەمانتاران و دەنگدەران لە لایەن دەوڵەتی ئیسلامی لە عێراق وشام....

بەیاننامەی ویلایەتی دیالەیە لە بەرواری جمادی الاول 1435ی كۆچی بڵاویان كردۆتەوە

ئاگاداركردنەوەی موسڵمانان لە فیتنەی گومڕاكاران (الحمدلله ـی معز الاسلام والمسلمین ومذل الكفر والكافرین والصلاة والسلام علی امام المتقین وخاتم الانبیاء والمرسلین وعلی الە الطیبین ورضي الله عن الصحابة والتابعین وبعد قال الله تعالی : (وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ)[١]

پێغەمبەر ﷺ دەفەرموێت (هەركەسێ یارمەتی ستەمكارێ بدات بۆ ئەوەی بە باطڵەكەی خۆی هەق ڕەد بكاتەوە ئەوا بەری بوە لە پەیمانی الله وڕسولەكەی) لە پـاشاندا لە پاش شكستهێنانی یەک لە دوای یەكی پرۆسەكانی هەڵبژاردن دەڵێین بە پشتیوانی الله تعالی ڕەواجدان بەم گاڵتەجارییە (پرۆسەی هەڵبژاردن) كوفری ئاشكرای بت پەرستیە كە هیچ گومانێكی تێدانیە چونكە هەقیقەتی دەنگدان بریتیە لە هەڵبژاردنی چونوكە هەقیقەتی دەنگدان بریتیە لە هەڵبژاردنی كاندیدێكی یاسادانەر لە ژێر چەتری پەرلەمان

(١) : سورة هود آیە 113

کە تێـدا حەڵاڵ و حەرام دادەنرێت و یاسا و پەیڕەو پرۆگرام دادەنرێت یاساگەلێ دەگۆڕن ئەوەی حەزیان پێ بێت دای ئەنێن و ئەوەشی حەزیان لێ نەبێت فڕێی ئەیەن ئەگەرچی لەسەر حسابی ئیسـلامی و شەرعی موحکمەیش بێت هەربۆیە " ئەوەی الله حەرامیکردووە حەڵالی دەکەن ئەوەشی الله حەڵاڵی کردوە حەرامی دەکەن وڕێگری لە ڕێگای الله دەکەن بەناوی دەسـتور و کاری سیاسی " وە ئەمەش کووفری ئاشکرایە والله کەسی ئاقڵ گومانی لەم کوفرە نیە وە مرۆڤ کاتێ حەرام حەڵاڵ بکات کە بەئیجماع ئەوشتە حەرام بێت یان حەڵاڵی حەرام بکات کە بەئیجماع ئەوشتە حەڵاڵ بێت یان یاسایەک بگۆڕێت کەئیجماع لەسەر ئەو یاسایە هەبێت ئەوا ئەوکەسە دەبێتە کافر و موڕتەد بە یەکدەنگی فوقەهایان هەروەک زانایان گێڕاویانەتەوە .

– هەربـۆیە هەرکەسێکی دەنگدەر هەستێ بە هەڵبـژاردنی کاندیدێک جا هەرکاندیدێ بێت و لەهەر حیزبێک بێت وەلەهەرجێگایەکدا بێت ئەوا یارمەتیداوە لەسەر کوفر و دوژمنکاری وە ڕازی بوە بە یاسای پەرلەمان لەبڕی یاسا و شەرعی الله تعالی والله المستعان.

– وەچـاکبزانن کەسی دەنگدەر و کەسی کاندید لە کـوفردا یەکسانن هیچ جیاوازیان نیە بەهەمان شێوە خاوەن دەزگا حوکمیەکان و دەزگا مەدەنیەکان یان وەکیلەکانی کارتی تموین یان هەندێ لە وەزارەتی پەروەردە کە هیچ

پەروەردەیەک بونی نیە لە قوتابخانەکان لە وانەیـان کە هەڵدەستن بەڕەواج ـدان بەهەڵبژاردن و ئاسانکاری بۆ ئەکەن هەمویان لە کوفردا یەکسـانن وە ئەمەش پێویستیەکی زانراوە لە دینەکەماندا چونکە ئەنجامدەری کـوفر و ئەوەی حەزی بە کوفرە و ئەوەی یارمەتی دەدات لەسەر کوفرکردن و ئەوەشی بەکوفر ڕازیە هەمویـان یەک حوکمیان هەیە.

الله ـدەفەرموێت : { بەڕاستی فیرعەون وهامان وسەربازەکانی لەهەڵەدابون }[1]

وە بەصحیحی لە پێغەمبەرمانەوە هاتوە ﷺ فەرموویەتی (هەرکەسێ ڕەشای گەلێ زیـاد بکات ئەوا ئەوویش هەرلەوانە وە هەرکەسێ ڕازی بێت بە کرداری هەر گەلێک ئەوا هاوبەشی کردارەکەیانە)

وە ئەوەی خەڵکی بردوە بۆ ئەم خراپەیە جـــاهل بونیانە بەدیـــن ـی هەق وە نەگەڕانەوەی خەڵکە بۆ لای زانایانی سەر ڕاست و ئامۆژگاریکاری ئومەت نەک زانا لادەرەکان وە ئەوەی خەڵکی بردوە بۆ ئەم کوفرە بیرکردنەوەی خەڵکیە لە بەرژەوەندیە تایبەتەکانی خۆیان کە بەهۆی شوێن کەوتنی بەرژەوندیە تایبەتەکانی خۆیان بەرژەوەندی ئومەت و یەکڕیزی ئومەتیان داوە بە دیواردا ..... وە هەرکەسێ بـــەشداری بکات لە پڕۆسەی هەڵبژاردن ئەوا بە کوفر ڕازی بوە.

(١) : سـورة القصص آیـه 8

بەڵگەی موناصرانی دەوڵەتی ئیسلام لەسەر تەکفیرکردنی حیزبە بەناوئیسلامیەکان ئایا بۆچی موناصران تەکفیری

(بزوتنەوە.کۆمەڵ.یەکگرتوو)

ئەکەن

تێبینی ئەمە تەنها پوختەیەکە لەسەر کوفری مەنهەج ی ئیخوان مفسدین ئەمە بەدەر لەوەی کە ئەم حیزبانە پڕن لە کەسانی قبوری و موعتەزیلە و جەهمی و عەلمانی تەواو بەدەر لەوەی تێکەڵاوی ژن و پیاو و گۆرانی و هەڵپەڕکێ و ڕەقص و ئاگری نەورۆز بە حەڵاڵ ئەزانن بەدەر لەوەی سەرکردە و مەلاکانیان لێرە و لەوێ چەندان قسەیان کردووە کە کوفرە ئەگەر باسی کووفری تاک بە تاکیان بکەین بەسەد پۆست تەواو نابێت ئەمە تەنها باسی پوختەی مەنهەج ی ئەم حیزبە بەناو ئیسلامیانە ئەکەین

وەڵام ی پرسیارەکەش ئەمەیە لەبەر ئەم چەند خاڵانە موناصرِان و دەوڵەتی ئیسلامی تەکفیری ئەو حیزبانە ئەکەن

یەکەم :-

حەڵاڵکردنی دیمووکراسیەت و یاسا و دروشمەکانی دیموکراسیەت و شەرعاندنی دیمووکراسیەت و شەرعیەت دان بە دیمووکراسیەت بە ناوی ئیسلامەوە کە دیمووکراسیەت حوکمی طاغوت و جاهلیەت و کوفرە واتا حوکم بۆ گەلە بەڵام حیزبە بەناو ئیسلامیەکان بە حەڵاڵی ئەزانن پەیڕەووی لە دیموکراسیەت بکرێت.

– حوکمی کەسێ چیە کە حوکمی غەیری شەرع حەڵاڵ بکات ؟ وەڵام کوفرە بە ئیجماعی زانایان

شێخ عبد اللطيف بن عبد الرحمن آل الشيخ ئەفەرمویت : (وإنما يحرُم إذا كان المستند إلى الشريعة باطلة تخالف الكتاب والسنة، كأحكام اليونان والإفرنج والتتر، وقوانينهم التي مصدرها آراؤهم وأهوائهم، وكذلك البادية وعادتهم الجارية... فمن استحل الحكم بهذا في الدماء أو غيرها؛ فهو كافر، قال تعالى : ﴿وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ... لكنهم لا ينازعون في عمومها للمستحل، وأن كفره مخرج عن الملة)[١]

واتا : حوکم بردنەوە بۆ شەریعەتە با طلەکان کە پێچەوانەی قورئان و سونەتە حەرامە وەک حوکم بردنەوە بۆ یاساکانی یۆنان و ئیفرەنج و تەتار و یاساکانیان کە لەهەواو ئارەزوو و تێڕوانینەکانی خۆیانەوە سەرچاوەی گرتوە هەرکەسێک حوکمکردن بەوانە حەڵاڵ بکات لە بابەتەکانی خوێن و بەدەر لەوەش ئەوا کافرە (الله فەرموویەتی ئەوانەی دادوەری ناکەن بەوەی الله دایبەزاندوە ئا ئەوانە کافرن).. موفەسیرەکان ی قورئان ڕاجیاوازیان نیە کە ئەگەر کەسێ حەڵاڵی بکات حوکم بە غەیری شەرع بکرێت ئەو کەسە کافرە وە بەئیجماع گشتگیری ئایەتەکە ئەوکەسانە ئەگرێتەوە وە کوفرەکەیان لە ئومەتی ئیسلامی ئەیانباتە دەرەوە .

(١) : منهاج التأسيس" (ص 71)

٢ - حەڵاڵـکردنی چونەناو مجلسی تشریعی کاری‌مجلس‌ی تشریع‌ی چیە؟

بریتیە لەوەی کۆمەڵێ پەرلەمانتار کۆ ئەبنەوە بەپێێ زۆرینەی دەنگ بڕیار ئەیـەن چی شتێ قەدەغە بێت چی شتێ ڕێگەپێدراو بێت بەپێی زۆرینەی دەنگ بڕیار ئەیـەن لە بڕی دەست بڕینی دز (زیندانی بکرێت) لە بـڕی جەڵد کـردنی زیناکار (بەزۆرینەی دەنگی سزایان لەسەر لا ئەدرێت ئەگەر بە ڕەزامەندی هەردوولابێت بە زۆرینەی دەنگ جیـهاد قەدەغە ئەکرێت و بە زۆرینەی دەنگ دژایەتیکردنی موشریکان ئەکرێت بەتـیـرۆر.. هتد)

– لەو مجلس ـەدا کەپێی ئەوترێ لیژنەی یـاسادانان هەموو یـاسایـەک بەپێی زۆرینەی دەنگ پـەسەند ئەکرێت بەبێ ڕەچاوکـردنی ئەوەی ئەو یاسایە هاوتـەبایە لەگەڵ شەرع یـان دژی شـەرعە.

جا ئەم حیزبانە بە حەڵاڵـی ئەزانن بەشداری بکەن لەو لیژنەیـەدا و لەگەڵیان دا یاسا بۆ خەڵـکی دەربکەن لە وانـەیە کەسێ بڵێت ئەم حیزبانە بۆ ئەوە ڕۆشتون تا حوکمی پێچەوانەی ئیسلام پەسەند نەکرێت

لە وەلامـدا ئەڵێین :- ئەو مجلسە کە بانگەشەی یـاسادانان ئەکات هەر بەڕۆشتنت بۆ ناو ئەو مجلس ـە تۆ دانت بەوەداناوە کـە یاسادانان کاری مرۆڤە و مرۆڤەکـان یاسا دانەرن بۆیە حیزبیەکان کە ئەبنە بەشـێک لەو لیژنەیـە

ئەوا دانیان بەوەدانـاوە کە حوکم بۆ لیژنەی یاسادانانە و حوکـم بۆ زۆرینەیـە ڕازی بـونـە بەوەی کەوا حوکم بە دەست مرۆڤەوەبێت کە لەگەڵیـان ئامادە ئەبن خودی مەبەستەکـەتان قبولکردوە کە دەسـەڵاتدانە بەوەی مرۆڤ یـاسادانەربێت کەواتــا ئێوە خۆشـتان بەو کارەتان بەشـداربونە و چونەتە ناو مجلس ـی تـشريعيەوە خۆتان کردۆتە یـاسادانەر کەواتــا ئێوە بە بیانوی ڕێگریکردن لە خراپــەیـەک کەوتنە ناو تێکەڵبون و دانیشتن لەناو مجلسێکی شـیرکی یـاسادانانەوە و ئەو ڕێبازە شـیرکیەتان قـبوڵکرد و ڕازی بــوون بچنە مجلسێکەوە کـە کوفری تێدائـەکرێت .

قال تعالى : {وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا}[١]

الإمام أبو جعفر النحاس (338هـ) لە تـفسیری ئایەتەکەدا دەفەرموێت : (دلّ بهذا على وجوب اجتناب أصحاب المعاصي، إذا ظهر منهم منكر، لأن من لم يجتنبهم فقد رضي فعلهم، والرضى بالكفر كفر)

(١) : سورة النساء آيه 140

واتــا : بەڵگەیە لەسەر واجب بونی دوورکەوتنەوە لە تاوانباران کاتێ تاوان دەکەن چونکە کەسێ لێیان دوورنەکەوێتەوە ڕازی بوە بە کردارەکەیان وە ڕازی بون بە کوفر کافربونە.

ئیمامی مکي بن أبي طالب (437ه) دەفەرموێت : (إنكم إذا مثلهم كفار إذا جالستموهم على تلك الحال، لأن من لم يجتنبهم فهو راض بفعلهم، فالرضا بالكفر كفر)

ئێوەش هەروەکــو ئەو کافرانەن ئەگەر لە گەڵیاندا دانیشن کاتێ کوفر دەکەن چونکە هەرکەسێ لێیان دوورنەکەوێتەوە ڕازی بوە بەکارەکەیان وڕازی بونیش بە کوفر کافربونە .

ئیمامی مقاتل لە (تفسير مقاتل) دەفەرموێت : {إِنَّكُمْ إِذاً مِّثْلُهُمْ} في الكفر ئێوەش هەروەکو ئەوانن واتــا لە کوفردا .

ئیمامی القرطبي لە أحكام القرآن لە تەفسیری ئەم ئایەتەدا دەفەرموێت : (فدل بهذا على وجوب اجتناب أصحاب المعاصي إذا ظهر منهم منكر، لان من لم يجتنبهم فقد رضي فعلهم، والرضا بالكفر كفر، قال الله عزوجل: (إنكم إذا مثلهم).

واتــا : ئەم ئایەتە بەڵگەیە لەسەر دوورکەوتنەوە لە خاوەن تاوانەکان کاتێ

خراپەیان لێدەردەكەوێت چونكە گەر كەسێ لێیان دوورنەكەوێتەوە ڕازی بووە بە كردارەكەیان ڕازی بونیش بە كوفر كوفرە وەک الله فەرمووی ئێوەش هەروەكو ئەوانن.

بەڵام ئێمەی موەحید بڕوامان وایە ئیسلام كامل بووە هەموو حوكمەكانی جێگیر و چەسپاون پێویستمان بەوە نیە مرۆڤەكان یاسامان بۆ دانێن هەركۆمەڵی بانگەشەی ئەوەبكات یاسادانان بۆ مرۆڤە بە شەرع ڕێگری لێ ئەكەین نەک بەموافەقەكردنی شیرک و كوفرەكەی و بەشداریكردن لە گەڵیدا وە بۆ ڕیگریكردن لە خراپە ڕێگای شەرعی بە كارئەهێنین نەک خۆمان و عەقیدەی خۆمان بدۆڕینین و بچینە ناو دینی موشریكانەوە

٣ - حیزبە بەناو ئیسلامیەكان خۆیان بەشدارن لە نوسینەوەی یاسای پێچەوانەی شەرع

بۆ نمونە یاسای مافی پێكهاتەكان كە بەدەنگ پێدانی حیزبە بەناو ئیسلامیەكان دەرچوە كە قەدەغەی تەكفیركردن و دژایەتیكردنی دینەكانی تر ئەكات وە بۆ نمونە یاسای بەرەنگاربوونەوەی تیرۆر ...هتد.

– كەواتا درۆیە بوترێ ئەوحیزبانە ڕێگرن لەدەرچونی یاسای پێچەوانەی ئیسلام بانگەشەیەكی بێ ناوەڕۆكە واقیع شاهێدە بۆ بە درۆخستنەوەیان.

٤- گریمان حیزبە بەناو ئیسلامیەکان لەو لیژنەیەدا بتوانن یاسایەکی ئیسلام دەرچێنن و بیکەن بەیاسای دەوڵەت ئایا ئەمە بەیاسای ئیسلامی دائەنرێت ؟

بۆ نمونە ئێمە کۆ ببینەوە بڵێین ئایا ئارەق حەرام بکەین یان حەڵاڵ ؟ لەئەنجامدا سەدا 70 لە ئێمە بڵێت با حەرامی بکەین و سەدا 30 بڵێت با حەڵالی بکەین لەم حاڵەتەدا تەنها ئەم کارەمان "دژایەتیکردنە لەگەڵ ئایەتی قورئان چونکە ڕازی بوینە حوکمی الله بخرێتە ژێر بڕیاری مرۆڤەوە" با بەگومانی خۆشت دەنگ بەیت بۆ حوکمی الله بەڵام ئەصلی کارەکەت دژی ئایەتی الله یە کە قبوڵت کردووە حوکمی الله بخرێتە دەنگدانەوە و گاڵتەی پێ بکرێت.

الله ئەفەرموێت : {وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا}(١)

واتا : بۆ هیچ پیاو و ژنێکی بڕوادار نیە کاتێ الله و پەیامبەرەکەی بڕیاری کارێکیان دا خۆیان سەر پشک بن لە وەرگرتن یان وەرنەگرتنی بەڵکو ئەبێت ڕاستەوخۆ ملکەچ ی فەرمانی الله ورسولەکەی بن ﷺ ...

(١) : سورة الاحزاب آیە 36

کەواتــا گەر لە ئەنجامیشـدا بڕیاردرا ئارەق حەرام بکرێت لە وڵاتـدا بڕیارەکـە لەبەر زۆرینەی دەنگ پەسـەند ئەکرێت نەک لەبەرئەوەی حوکـمی الله یـە واتا گەر زۆرینە بڕیاربەن حەڵاڵ بـکرێت ئەوا حەڵاڵ ئەکرێت بەڵام زۆرینە وتیان حەرام بکرێت ئەوا حەرام ئەکـرێت کەواتــا لە ئەنجامـدا حوکمـەکە لە الله وەرنەگیراوە بـەڵـکوو لە زۆرینەی دەنگی یاسـادانەرەکـان وەرگیراوە کـەواتا لەو مجلس ـە حوکم بۆزۆرینەی مرۆڤـە نەک بۆ الله تعالی بە تاک و تەنها .

٥- خودی حیـزبە بەناو ئیسـلامیـەکان تەنها ئیسلام بەکارئەهێنن.

بۆ ئەوەی عاطیفەی موسڵمانان ڕابکێشن ئەگینا دانا دارا کە لەلیژنـەی نوسینەوەی دەستوربـوو ڕایگەیـاند ووتـی ئێمە دەستورێکی ئیسـلامی نانوسـینەوە دەستورێکی مەدەنی ئەنوسینەوە وە کـاتـێ لە مصرِ حوکمـیان گرتە دەست محمد مورسی ڕایگەیاند کە حوکم بە دەستوری مصرِ ئەکـات و دەستی درنابڕێت ... هتد.

٦ - حیزبـە بەناو ئیسـلامیـەکان هەموو چوارساڵ جارێ بەشـدار ئەبن وئەبن بە بەشێکلەوحوکمـەتەی کەحوکم بەشەرعی الله تعالـی ناکـات .

واتا ئەم حیزبـانە هەر چوار سـاڵەو بەشـێکن لە حوکمـەتێ کە حوکم بەشەرع ناکـات ئەبن بە پاڵپشت و پشتگیری کـار و پتەوکـار و بەهێزکاری ئەو

حوکـمەتە قال الله تعالـى {فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ}(١) واتـا : مەبـە پاڵپشت بـۆ کافـران.

٧ - یـاسای دەستكـرد بەسەروەر ناو ئەبەن.

و بە گەورەی ڕائەگـرن و داوای سەروەری یـاسا بۆ مەحكەمەکان ئـەکـەن بـێگومان یـاساکە کە غەیری ئیسلامە جاهلیەت و کـوفرە وە الله تعالـى ئەفەرموێت : {وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ ۗ}(٢) الله تعالــى وە وشەی شیرك و کـوفری کافران ـی ژێرخست وە

پێغەمبەر ﷺ فەرمووی : (الا إنَّ كلَّ شيءٍ من أمرِ الجاهليةِ تحتَ قدمي)(٣)

واتـا : بە دڵنیـاییەوە هەموو شتێـكی جاهلیەت لە ژێر پێیەکانمدایە .

ئیمام ـی الطبری رحمه الله لە تەفسیری ئـایەتـی (إلى الذين يزعمون أنهم صدقوا بما أنزل إليك من الكتاب، وإلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل من قبلك من الكتب، يريدون أن يتحاكموا في خصومتهم إلى الطاغوت) ئەفەرموێت : يعني إلى: من يعظمونه ، ويرضون بحكمه من دون حكم الله،وقد أمروا أن يكفروا به "، يقول: وقد أمرهم الله أن يكذبوا بما جاءهم به الطاغوتُ

(١) : سورة القصص آیە 86
(٢) : سورة التوبه آیە 40
(٣) : رواه مسلم 1218

الذي يتحاكون إليه، فتركوا أمرَ الله واتبعوا أمر الشيطان ويريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدًا "، يعني: أن الشيطان يريد أن يصدَّ هؤلاء المتحاكمين إلى الطاغوت عن سبيل الحق والهدى، فيضلهم عنها ضلالا بعيدًا)

واتا : ئەیانەوێ حوکم بەرنەوەی بۆ لای ئەو کەسەی کە بە گەورەی ڕائەگرن وە ڕازی ئەبن بەخحوکمی ئەوکەسە لە جیاتی حوکم ی الله تعالی کە فەرمانیان پێکرابوو کوفری پێ بکەن وەئەو حوکمەی کەسی طاغوت هێناویەتی بەدرۆی بخەنەوە کە ئەوان حوکمیان بۆ گێڕاوەتەوە ، بەڵام ئەوان دەست بەرداری فەرمانی الله بوون و شوێنی فەرمانی شەیطان کەوتن وە شەیطانیش ئەیەوێ گومڕایان کات بە گومڕابوونێکی دوور واتا شەیطان ئەیەوێ ئەو حوکم گێڕاوانە بۆ لای طاغوت لە ڕێگەی حەق و هیدایەت دووربخاتەوە بە دوویەکی یەکجار زۆر گومڕایان بکات.

- کەچی حیزبە بەناو ئیسلامیەکان داوای سەروەری و بەرزی و گەورەڕاگرتن و جێ بەجێکردنی یاسا ئەکەن کە یاساکەش یاسای جاهلیەتە.

٨ - پشتگیری کردنی حوکمەتی دیموکراسی عەلمانی دژی دەوڵەتی ئیسلامی و دەرکردنی فەتوای شەهیدی بۆ چەکدارانی حوکمەت و چونە سەنگەری حوکمی عەلمانی دژی دەوڵەتی ئیسلامی.

الله تعالى فەرموویەتی : {لَّا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ}(١)

ئیمام ی ابن جرير رحمه الله لە تەفسیری ئەو ئایەتە ئەفەرموێت : (ومعنى ذلك: لا تتخذوا أيها المؤمنون، الكفار ظهرا وأنصارا توالونهم على دينهم، وتظاهرونهم على المسلمين من دون المؤمنين، وتدلوهم على عوراتهم ومن يفعل ذلك (فليس من الله في شيء)، يعني بذلك: فقد برئ من الله وبرئ الله منه، بارتداده عن دينه ودخوله في الكفر) (٢)

واتا : مانای ئەو ئایەتە ئەوەیە ئەی باوەڕداران کافران مەکەن بەپشت و پەنای خۆتان بەوەی

١- وەلائتان بۆیان هەبێت لە سەرئاینەکەیان

٢- وەسەریان بخەن بەسەر موسڵمانان

٣- وەیارمەتی و ڕێگەپیشاندەریان بن لەسەر عەیب و عاری موسڵمانان

(١) : سورة آل عمران آيە 28
(٢) : تفسير الطبري: ٦ / ٣١٣

جا هەرکـەسێ ئەوە بکات ئەوا بەری بوە لە الله وە الله ش لەو کەسە بەریء بوە بەهـۆی هەڵگەڕانەوەی لە دین و داخل بونی بۆ کـوفر.

ئیمام ی السدی لە تەفسیری ئەو ئایەتەدا دەفەرموێت : (أما "أولياء" فيواليهم في دينهم، ويظهرهم على عورة المؤمنين، فمن فعل هذا فهو مشرك، فقد برئ الله منه)(١)

واتــا : بەڵام بە دۆستگرتنی کافران لەسەر ئاینەکەیـان وە ڕێگەپیشاندانیان بۆ کەمو کورتی ئیمانداران هەرکـەسێ ئـەوکارە بکات ئەوا موشریکە الله لەوکەسە بەریء بوە .

ئیمام ی الخازن رحمە الله لە تەفسیری هەمان ئایەت فەرموویەتی : (يعني موالاة الكفار، من نقل الأخبار إليهم وإظهار عورة المسلمين، أو يودهم ويحبهم (فليس من الله في شيء) أي فليس من دين الله في شيء، .. وموالاة الله وموالاة الكفار ضدان لا يجتمعان)(٢)

واتــا : موالاتی کافران لە نەقڵ کردنی هەواڵی موسڵمانان بۆ کافران و پیشاندانی کەم و کورتی موسڵمانان یان پشتگیریکردنی کافران و خۆشویستن

(١) : (تفسير الطبري: ٦ / ٣١٤)
(٢) : (تفسير الخازن: ١/ ٣٥٨)

نیان ئەوا هەرکەسێ وابێت هیچ ی بۆنیە لە لای الله واتـا لە دینی الله نیە ئەوکەسە لەهیچ شتێکدا .. وە دۆستایەتی بۆ الله لەگەڵ دۆستایەتی کردنی کافـران دووشتی دژبەیەکـن پێکەوە کۆنابنەوە.

– واتا دۆستایەتی کافران بکەی دەبیت بە دوژمنی الله دۆستایەتی بۆ الله بکەی دەبێت ببیت بە دوژمنی کافران ناکرێ ولاءت بۆ الله هەبێت و ولائیشت بۆ کافران هەبێت دوشتی دژبەیەک کۆ نابێتەوە لەیەک حاڵەتدا.

الشيخ حمد بن عتيق دەفەرموێت : (إن مظاهرة المشركين، ودلالتهم على عورات المسلمين، أو الذب عنهم بلسان، أو الرضى بما هم عليه، كل هذه مكفرات، فمن صدرت منه - من غير الإكراه المذكور - فهو مرتد، وإن كان مع ذلك يبغض الكفار ويحب المسلمين) (١)

واتـا : سەرخستی موشریکان و ڕێگەپیشانـدانیان لەسەر عەیب و کەموکوڕی موسڵمانان یان دیفاع کردن لێیان بەزمان یان ڕازی بون بەوەی ئەوان لەسەرین هەموو ئەمـانە مرۆڤ کافـر دەکات لە هەرکەسێکەوە دەربچێ بەبێ ئیکـراهـ ئەوا مورتەدە ئـــەگەرچی ڕقی لە کافرانیش بێت و موسڵمانانیشی خۆش بوێ.

---

(١) : (الدفاع عن أهل السنةوالاتباع: ٣١)

الإمام ابن حزم رحمه االله دەفەرمویّت : (وكذلك من سكن بأرض الهند، والسند، والصين، والترك، والسودان، والروم، من المسلمين فإن كان لا يقدر على الخروج من هنالك لثقل ظهر، أو لقلة مال، أو لضعف جسم، أو لامتناع طريق، فهو معذور، فإن كان هنالك محارباً للمسلمين معيناً للكفار بخدمة أو كتابة فهو كافر) [١]

واتــا : هەرکەسێ لە موسڵمانان نیشتەجێ بێت لە خـاکی هند وسند و چین و تورك و سودان و ڕۆم ئەگەر توانای نەبێ لەو وڵاتانە دەربچێ جا لەبەر لاوازی لاشە بێت یانماڵ یان ڕێگریەکانی ڕێگـا ئەوا عوزری هەیە بەڵام ئەگەر نیشتەجێ بێت لەوڵاتی کوفر و دژایـەتی موسڵمانان بکات و یارمەتی کافران بدات بەخزمەت کـردن یـــــان نوســـین ئەوا کـافرە.

وقال تعالى : ﴿الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ [٢]

واتــا : ئەوانەی باوەڕیـان هێناوە لە پێناو الله دەجەنگن و ئەوانەشی بــێ باوەڕن لە پێناو طـاغوت دەجەنگن سا دۆستانی شەیطان بکوژن و چاك بزانن فێڵ و تەڵەکەی شەیطان لاوازە.

---

(١) : المحلى: ١١/ ٢٠٠

(٢) : سـورة النسـاء آيه 76

جبير بن مطعم رضي الله عنه گێڕاویەتیەوە کە رسول الله صلى الله عليه وسلم فەرموویەتی : (ليس منَّا مَن دعا إلى عصبيَّة، وليس منَّا مَن قاتَلَ على عصبيَّة، وليس منَّا مَن مات على عصبيَّة)[١]

واتا : لە ئێمە نیە ئەوکەسەی بانگەشە بۆ دەمارگیری بکات یاخود بجەنگێ بۆ دەمارگیری وەلەئێمە نیە ئەوکەسەی لەسەر دەمارگیری دەمرێت.

٩ - بڕوابوون بەپێکەوە ژیانی ئازادانە لەگەڵ مورتەد ومولحید ومارکسی و موشریکان و هاوپەیمان بوون لە هەڵبژاردن لەگەڵ حیزبە کۆمنیستەکان.

و پیرۆزبای لێکردنیان لەکاتی سەرکەوتنی ئەو حیزبانە لە گۆنکرەکانیان یان ساڵیادی دامەزراندنیان و بانگەشەی پێکەوە ژیانی ئاشتیانە لەگەڵ هەموو حیزبێکی کافر ومورتەد ئەکەن.

حوکمی کەسێ چیە تعطیلی دژایەتیکردنی موشریکان بکات؟

شێخ حسین وشیخ عبدالله ی کوڕی شیخ محمدی کوڕی عبدالوهاب ئەفەرموون : (فمن قال: لا أعادي المشركين، أو عاداهم ولم يكفرهم، أو قال: لا أتعرض أهل لا إله إلا الله، ولو فعلوا الكفر والشرك وعادوا دين الله، .. فهذا

(١) : رواه أبو داود، 4/5121

لا يكون مسلمًا بل هو ممن قال الله فيهم : {وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً * أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا}(١)

واتــا : کەسێ بڵێت من دژایـەتی موشریکان ناکەم یــان دژایەتیان بـکات و تەکفیریــان نەکات یــان بڵێت من ڕووبەڕوی ئەهلی لاالە الاالله نابمەوە گەرچی کوفر و شیرکیش بکەن .. ئەوا ئەو کەسـە موسڵمان نیـە لەو کەسانەیـە کە الله تعالـی لە بارەیـانەوە فەرموویـەتی ئەڵێن : ئێمە باوەڕ بەهەندێکی ئـەکەین هەندێکیشیان بەجێ باوەڕ نازانین و ئـەشیانەوێ لەو نێوانەدا ڕێگەیەک بۆ خۆیان دیاری بکەن ئـا ئەوانە بەڕاستی کـافرن.

شـێخ عبداللطيف ال الشيخ ئەفەرموێت رحمـه الله تعالـی : (لا يتصور أنه يعرف التوحيد ويعمل به، ولا يعادي المشركين، ومن لم يعادهم لا يقال له: عرف التوحيد وعمل به)(٢)

واتــا : ناکـرێت و مەحاڵە کەسێ تەوحیدی ناسی بێت وکاری پێ بکات لەهەمان کاتدا دژایـەتی مووشریکان نـەکات بەوکەسە ناوترێ تەوحیدی ناسیوە و کاری بەتـەوحید کردووە (کەدژایەتـی مووشریکان ناکات).

(١) : النساء: 150، 151 / الدرر السنية (١٠/ ١٣٩ - ١٤٠)
(٢) : الدرر السنية (٨/ ٣٥٩).

١٠ - بڕوایـان بەئازادی بیروڕا هەیە وەک خۆیان لە دروشمەکانی دەنگدان ڕای ئەگەیەنن کە حیزبانێکن بڕوایان بە ئازادی بیروڕا هەیـە

واتــا خەڵک ئازادە بڕوای بە ئـیسلام بێت یان مورتەد بێتەوە وە لەسەر خەڵک پێویست نیە ببن بە موسڵمان چونکە ئازادی دژی واجبکردن ی ئیسلامە لەسەر خەڵکــی.

شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب رحمە الله تعالی لــە هەڵوەشێنەوەی نۆهەم ی ئیسلام ئەفەرموێت : هەرکەس پێی وابێت بۆی ڕەوایە دەرچێت لە شەریعەت ی پێغەمبەر ﷺ (ئەو کەسە لە ئیسلام دەرئەچێت).

– ئەم کوفرە لە قورئان و سونەت و ئیجماع ی زانایان باسکراوە و داهێنراوی شێخ نیە.

الله تعالی دەفەرموێت : (وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ)(١)

هەرکەسێ لە غیری ئـیسلام پەیڕەوی بکات ئەوا لێی وەرناگیرێت و لەڕۆژی دوایدا لە زیانمەندانە (کەواتــە کەسێ دەرچێت لە ڕێبازی ئیسلام بۆ ڕێبازێکی تر لەزیان مەندانە)

(١) :سـورة آل عمران آيـه 85

شـــێخ ی ئیسـلام ابن تیمه دەفەرموێت : (ومعلوم بالاضطرار من دین المسلمین وباتفاق جمیع المسلمین أن من سوَّغ اتباع شریعة غیر شریعة محمد صلى الله علیه وسلم فهو کافر)[(١)]

واتـا : پێویستیەکی زانراوە لە دینی موسڵمانان وە بەیەکدەنـگی موسڵمانان کە هەرکەسێک بەڕەوای دانێت شوێن جگە لە شەریعەت ی محمد ﷺ بکەوێت ئەو کەسە کـافرە.

شیخ الإسلام ابن تیمیة رحمە الله دەفەرموێت : (فمن لم یؤمن بأن هذا رسول الله إلی جمیع العالمین، وأنه یجب علی جمیع الخلق متابعته، وأن الحلال ما أحله والحرام ما حرمه، والدین ما شرعه، فهو کافر مثل هؤلاء المنافقین ونحوهم ممن یجوز الخروج عن دینه وشریعته وطاعته إما عموماً أو خصوصا)[(٢)]

واتـــا : هەرکەسێ بـاوەڕی وانەبێت کە پێغەمبـەر ﷺ ڕەوانەکراوە بۆ هەموو خەڵکی وە واجـبە لەسەر هەموو دروستکراوەکانی الله شوێنی بکەون وە باوەڕی وانەبێت کە حەڵاڵ هەر ئەوەیە کە لەشەریعەتی محمد ﷺ حەڵاڵە وە حەرامیش هەرئەوەیە کە لەشەریعەتی ئەودا حەرامە وە حوکم و بەرنامە هەرئەوەیە کە الله شەرعاندویەتی ئەوا ئـەوکەسە کـــافرە وەک هاوشێوەی

(١) : مجموع الفتاوی (٢٨/ ٥٢٤)
(٢) : جامع الرسائل ص (44)

ئەو مونافیقانەی کەپێیان وایە ئاسـاییەلەدین وشەریعەت وگوێڕایەڵی پێغەمبەر ﷺ دەربچیت جادەرچونی گشتی بێت یان تایبەت بێت لە شتێکدا .

– ئـەمە تەنها پوختەیـەکی کورت بـوو لەسەر بەڵگـە و عەقـیدەی موناسڕان ودەوڵەتی ئیسـلامی بۆ تـەکفیرکردن ـی حیزبـە بەناو ئیسلامیـەکان .

وەڵامــی گــومــانی درۆزنێکــی جــاهیل

کــە ئەڵـێت دەنگدان لە ئیـسلام حەڵاڵە چونکە ئەبوبکری صدیق خەڵک هەڵی بژارد ودەنگیان پێدا وبوو بە خەلیفەی موسڵمانان

پاشان لە ڕووانگەی پەرلەمان و شورا کەئەم نەفامە ئەڵێت شورا و پەرلەمان یـەک شتن

ئەم درۆیەی هەرزۆر نەفامانەیە بۆیە لەمەوە دەست پێ ئەکەم بەئیزن ی الله تعالی ئەڵێم

ئیمام ی بوخاری گێڕاویەتیەوە لە ئیمام ی عمر باس لەوە ئەکات پاش وەفات ی پێغەمبەر ﷺ هاوەڵە ئەنصارِیەکان لە سەقیفەی بەنی ساعدە کۆبونەوە وە هاوەڵە موهاجیرەکانیش لە دەوری ئەبو بەکری صدیق رەزای الله ی لێ بێت کۆبونەوە ئیمام ی عمر بەئیمام ی ئەبوبکری فەرموو بابچین بۆلای برائەنصارِیەکان کەرِۆشتن بۆ لای ئەنصارِیەکان و تاربێژێکی ئەنصارِیەکان و تارێکی پێشکەش کرد وەسفی ئەنصارِیەکان ی کرد دواتر ئیمام ی ئەبو بکر و تارێکی یا زۆر بەلەسەرخۆی ونەرم ونیانەوە بە ئەنصارِیەکان ی فەرموو هەرشتێکتان وت لە چاکەکاری خۆتان بەڵێ ئێوە خاوەن ئەوچاکانەن بەڵام فەرمانرِەوای وخیلافەت تەنها بۆ قورەیشە وەمنیش رِازیم یەکێ لەم دووکەسە قورەیشەیە ببێت بەخەلیفە کامەی ئێوە ئەتانەوێ دەستنیشان ی بکەن ئەو دووکەسەش ئیمام ی عمر و ئەبو عوبەیدەی کورِی جەرِاح بوو بەڵام ئەنصارِیەکان رِازی نەبون وتیان خەلیفەیەک لەئێمە وخەلیفەیەک لەئێوە بەو هۆیەوە دەنگەدەنگ و ژاوە ژاو دروست بوو و دەنگی نارِەزایەتی بەرزبویەوە ئیمام ی عمر ئەفەرموێت کەبوو بە ناکۆکی بە ئەبوبەکرم وت دەستت بێنە

دوای مندا موهاجیرەکان بەیعەتیان یا بە ئەبوبکر پاشان ئەنصارِیەکانیش هاتن بەیعەتیان پێ یا و بەیعەتم بە ئەبوبەکر یا بە.

– ئەمە پوختەی بابەتەکەیە ئایا ئەمە لەکوێ و دەنگدان لەکوێ ؟ جیاوازیەکە ڕوونە (ئەوانەی ئەبو بکریان هەڵبژارد تەنها پیاوە صحابیەکان بوون لە مهاجرین و ئەنصارِ لەزانا و پیاوچاکان و موجاهیدان ی ئیسلام نەک بەشداریکردن بە بۆچونی جاهیل و تاوانباران و کافران و مورتەدان) چونکە دەنگدان ی دیموکراسی بریتیە لەوەی دەنگ و بۆچونی ژن وپیاو وە چاکەکار و خراپ کار وە موسلمان و کافر و جاهیل وەزانا هەموی وەکو یەک سەیرئەکات و بەشداری بە بۆچونی هەمویان ئەکات !.

دوواتر ئیمام ی ئەبوبکر ناوی نەخرایە لیستەوە تاخەڵک دەنگی پێ بات بەڵکو خەڵکەکە کاتێ بینیان کەسێکی وەک ئیمام عمر بەیعەت ی یا بەئەبوبکر ئەوانیش چاویان لەئیمام ی عمر کرد و بەیعەتیان پێدا

بەڵام کوا لە دەنگدانی دیمووکراسیدا سەرکردە دانان بەو شێوەیەیە بەڵکو بەپێی بۆ چونی زۆرینەیە ئەگەر زۆرینە کافریش هەڵبژێرن ئەوا شەریعەتی پێ ئەدرێت لە یاسای پەرلەمان ی دیموکراسیدا ئایا ئەمە و دانانی خەلیفەت لە چیدا یەکسانن و لە چیدا یەک ئەگرنەوە ؟؟

پاشان لەڕووانگەی پەرلەمان و شورا کەئەم نەفامە ئەڵێت شورا و پەرلەمان یەک شتن

ئایا شورا چیە لە ئیسلامدا ؟

قال الله تعالى : {وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ} (١)

واتا : ئەوکەسانەش کە وەڵامی پەروەردگاری خۆیانیان دایەوە وە نوێژیانکرد و کاروباریان لە نێو خۆیاندا بە مەشۆرەت و پرس و ڕاوێژ بوو، واتە: هەر شتێ بێتە پێشێ، ئەوان بە خێرایی مەشۆرەتی بۆ دەکەن و لێیدەکۆڵنەوە، ئەوکات بڕیاری کۆتایی لەسەر ئەیەن و لەو ڕزق و ڕۆزیەی پێمان داون لە ڕێی الله ئەیبەخشن (کەواتا شورا بریتیە لەڕاوێژکردن).

لە سیستەمی دەوڵەتداری دا شورا بریتیە لەو سیستەمەی کە دەوڵەتی ئیسلامی بەکاری ئەهێنێت بۆ بەڕێوەبردنی کاروبارەکانی دەوڵەت ئەویش بریتیە لەوەی) پرس وڕاوێژکردن بەزانایان ی ئیسلام وسەرکردەکانی هێزەکانی ناو دەوڵەتی ئیسلام و سەرۆک هۆزەکانی موسڵمانان لەزاناکانیان و داناکانیان لەنێوان خۆیان دا ڕاوێژ ئەکەن دەربارەی کارێک بۆ نمونە ئایا چۆن

(١) : سورة الشورى آیە 38

هێرش بکرێتە سەر فلان ولات یان بۆنمونە ڕێکەوتن لەگەڵ فلان دەوڵەت چۆن بکەین و چی مەرجێکیان بۆ دانێین … هاوشێوەی ئەم شتانە کە دەقێکی بۆنمونە پێغەمبەر ﷺ ڕاوێژی بە هاوەڵانی کرد پێش دەستکردن بە جەنگی بەدر وەلەکاتی جەنگەکە وەلەپاش جەنگە وە دەستپێک جەنگی بەدری نەکرد تا دوای ڕاوێژکردن لەگەڵ هاوەڵان (نەک پرس بەژن وپیاو و جولەکە و گاور و ئێزیدی و مولحید و زیناکار و مشروب خۆربکات بەڵکو بە هاوەڵان ـی موجاهیدی ڕێگەی ئیسلام) وە لە خەندەق ڕاوێژی بە هاوەڵان کرد و بۆچونی ئەنصارییەکانی پەسەند کرد وە ڕاوێژی کردووە بە هاوەڵان کرد ئایا لە مەدینە بمێنێتەوە یان دەربچێت بۆ ڕووبەڕووبونەوەی دووژمن لە دەرەوەی مەدینە هاوشێوەی ئەم بابەتانە (کەواتا شورا لە ئیسلامدا بریتیە لەپرس وڕاوێژ لەگەڵ زاناکان و سەرکردەی سەربازگەکان لەبارەی ئەوشتانەی کەڕۆژانە دێنە ئاراوە).

ئێستا زانیمان شورا لە ئیسلامدا بۆ ڕاوێژکردنە لەسەر ڕووداو و پێشهاتەکان و لێکۆڵینەوە و وتوویژکردن ـە لەسەر چۆنیەتی ڕاپەڕاندنی کارەکانی دەوڵەتداری لە ڕێگەی کۆمەڵێ زانا و دانا و سەرۆک و سەرگەورەکانی موسڵمانان .

بەڵام "پەرلەمان ی دیمووكراسی بریتیە لەوەی گەل یاسادانەری ڕەها وە بڕیار ویاسا گەل دیاری ئەكات" وەگەل بەهەموو پێكهاتە ئاینی و جۆرەكانیەوە بڕیار ئەیەن سیستەمی وڵات ئاینی بێت یان عەلمانی بێت وەگەل هەر بڕیارێك بدات لە كۆتایدا بڕیاری گەڵ قبوڵ ئەكرێت.

جیاوازیەكە چیە ؟

١- لە شورای ئیسلامی دا بڕیار و ڕاوبۆچونەكان ئەبێت لە چوارچێوەی شەرع بێت وە هەربۆچونێ پێچەوانەی شەرع بێت ڕەت ئەكرێتەوە چونكە لە شورای ئیسلامی حوكم و بڕیار بۆاللە یە وە هەموو بۆ چونەكان لە تەرازوی قورئان و سونەت ئەدرێن هەربۆچونێك لەگەڵ قورئان و سونەت یەكنەگرێتەوە ڕەفز ئەكرێتەوە واتا سەرورى بۆ شەرع ی اللە یە.

اللە تعالی ئەفەرموێت : {إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ أَمَرَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ إِيَّاهُ}[١]

واتا : بەڕاستی حوكم ویاسادارِشتن تەنها وتەنها مافی اللە یە واللە فەرمانیكردوە كەس نەپەرستن تەنها زاتی پیرۆزی خۆی نەبێت .

وقال تعالی : {وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا}[٢]

(١) : سورة يوسف آيە 40
(٢) :سورة الاحزاب 36

واتـا : بۆ هیچ پیاوو ژنێكی بڕوادار نیە كاتێ الله پەیامبەرەكەی ﷺ بڕیاری كارێكیان دا ئـەوان خۆیان سەرپشك بكەن لەجێ بەجێكردن وجێ بەجێ نەكردنی بڕیارەكەی الله واتــە دەبێت ملكەچ ی فەرمانی الله بن بۆیان نیە لێی لادەن و هەر كەسێك سەرپێچی بكات لە فەرمانی الله و پەیامبەرەكەی ﷺ بەو شێوەیە كە جـگە لە بڕیارەكانی ئەوان كارێكــی دی هەڵبژێرێ بۆ خۆی ئەوە بێگومان گومـڕا بووە، بە گومڕا بوونێكی ئاشكرا.

بەڵام پەرلەمـان بۆ چونی زۆرینە پەسەند ئەكەن بەبێ ڕەچاوكـردنی ئەوەی ئایا ئەو بۆچونە پێچەوانەی ئیسلامە یاخود نـا بەڵـكو لە “پەرلەمان بۆچونەكـان لە تەرازوی یاسادەستكردەكـانی مرۆڤ ئەدرێن تەنانەت حوكمەكان ی الله ش ئەگەر پێچەوانەی دەستور وياساكەيان بێت ڕەتی ئەكەنەوە” پەنا بە الله تـعالی .

ئەمەش كـوفرە الله تعالی دەفەرموێـت : {فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا}(١)

واتــا : نەخێر بەزاتی پەروەردگـارت ئەی محمد ﷺ ئیمانیان نیە تاوەكو تۆ دەكـەن بە دادوەری خۆیان لە كێشە و ناكۆكیەكانیدا و پاشـانیش لە دڵەوە ڕازی بن بە بڕیارەكەت و بە كردەوەش ملكەچی بڕیارەكەت بن بەتـەواوی .

(١) : سـورة النسـاء آيـه 65

٢- لە شورادا پرس وڕاوێژ لەو بابەتانە ئەکرێت کە دەقێکی شەرعی لەسەر نەهاتوە زانایان ئیجتهاد ئەکەن تا ئەو بابەتە لە ڕوانگەی شەرع و واقع ـەوە بپێون و بڕیارێک بەن کە بڕیارەکەیان موافق ـی شەرع بێت

بەڵام لە "پەرلەمان ڕاوێژ لەسەر حەڵاڵکردن ـی حەرامەکانی الله و حەرامکردنی حەڵاڵەکان ـی الله ئەکرێت وە حوکمەکان ـی الله لەکار ئەخرێت و یاسای مرۆڤ ئەخەنە جێگای حوکمی الله تعالی ئەمەش لە ئیسلام ـدا کوفر وبێ باوەڕییە" واتا پەرلەمان بریتیە لەو شوێنەی کە تێیدا دەسەڵاتی یاسادانان (تەشریع) بۆ گەلە واتە گەل بڕیار دەدا لە ڕێگەی پەرلەمانتارەکانەوە ئەوان بڕیار ئەیەن کەوا چی یاسایەک پەیڕەو بکرێ نەک بڕیارەکە لە الله وەربگرن بۆیە یاسادانەر لە پەرلەمان بریتیە لە پەرلەمانتارەکان ئەوان یاسا دائەنێن و قەدەغەکردن و ڕێگەپێدان ئەکەن بەیاسا بۆ خەڵکی و لەسەر خەڵکی فەرزی ئەکەن حوکم بە یاساکانیان بکات.

لە قورئاندا الله ڕونیکردۆتەوە کە هەرکەسێ لە جیاتی وەرگرتنی یاساکانی الله خۆی بچێت یاسا بۆ خەڵک دابنێت بە هەواو هەوەسی خۆی وە بە ئارەزووی خۆی حەڵاڵەکانی الله قەدەغە بکات و قەدەغەکانی الله حەڵاڵ بکات ئەوا الله ناوی ئەم کەسانەی بەوەبردوە کە خۆیان کردوە بەخوا بەسەر خەڵکەوە .

قال تعالى : {اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلاَّ لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ}[(١)]

واتـا : جولەکە و گاورەکان زاناکان و خواپەرستەکانیان کردبوو بە پەروەردگاری خۆیـان لە جیاتی الله ئەوانیان دەپەرسـت وەهەروەها مەسیح ی کوڕی مەریەمیانیش دەپەرست لە کاتێکدا فەرمانیان پێکرابوو تەنها الله بپـەرست بەتاک وتەنها و هیچ پەرستراوێ بەهەق نیە ئیلا الله نەبێت پاک وبێ گەردی لەوەی هاوبەشی بۆ دادەنێن.

قال تعالى: { وَلاَ يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا }[(٢)]

واتـا : الله تعالى هیچ هاوبەشـێکی نیە لەحوکم ویـاساکانیدا .

وقال الله سبحان تعـالى : {أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَالأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ}[(٣)]

واتـا : چاکـبزانن دروستکردن و فەرمان دەرکـردن تەنها بۆ الله یـە تـبارک وتـعالى کـە پەروەردگاری هەموو جیهانیانە .

کەواتـا لێرەوە تێگەشـتین پەرلەمانتارەکان کـاتێ بیانەوێ یـاسایەک پەسەند بـکەن "بە زۆرینەی دەنگـ پەسەندی دەکەن سەیری ئەوە ناکەن ئەو حوکمە مخالف شەرع ـە یان موافق شـەرع ـە" بەڵکـو سەیری زۆرینە دەکەن ئەمەش ڕێـک کوفرە.

(١) : سـورة التوبه آيـه 31
(٢) : سـورة الكهف آيه 26
(٣) : سـورة الاعراف آيه 54

٣- شورا سیستەمێکی ئیسلامیە بەڵام پەرلەمان لەدینی دیموکراسیوە وەرگیراوە ئەمەش کـوفرە.

وقال تعالى : {وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلاَمِ دِيناً فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخرة مِنَ الْخَاسِرِينَ}(١)

واتـا : هەرکەسـێ شـوێن جگە لە ڕێبـازی ئیسلام بکەوێت و پەیڕەوی لە ڕێبازێکی تربـکات ئەوا لێی قـبوڵ ناکرێت و لە ئاخیرەتدا لە زیانمـەندانە.

حوکـمی حوکم کـردن بەیـاسای غەیری ئـیسلام ابن کـثـیر رحمه الله لە البداية والنهاية دەفەرموێـت : (فمن ترك الشرع المحكم المنزل على محمد بن عبد الله خاتم الأنبياء وتحاكم إلى غيره من الشرائع المنسوخة كفر فكيف بمن تحاكم إلى الياسق وقدمه عليها ؟! من فعل ذلك كفر باجماع المسلمين)

واتـا : هەرکـەسێ وازبێنێت لەشەرع ـی دابەزێنراو بۆ محمد ﷺ کۆتای پـەیامـبەران حوکم بـەرێتەوە بۆ جگە لەو حوکم بـەرێتەوە بۆ تەورات و ئینجیل (کەدوشەریعەتی ئاسمانی بون لە پێش ئیسلام بەهاتنی ئیسلام سڕاونەتەوە) ئەوکـەسە دەبێت بەکـافر ئەی چ بـگات بەوەی حوکم بەرێتەوە بۆ لای یاسق و بیخاتە پێش شـەرع ـەوە (یاسق دەستورێکە دانراوی دەستی مرۆڤە) ئەوەی ئەوکارە بـکات کـافرە بە یەکـدەنگی موسڵمانان .

(١) : سـورة آل عمران آیـە 85

٤- شوراِدا تەنها کەسانی پسپۆڕ لە شەرع و ئیسلام و سەرکردە وسەرگەورەکانی ئیسلام ڕاوێژ ئەکەن بۆ بابەتە تازە پێشهاتووەکان بەڵام لە پەرلەمان ژن وپیاو و فاسق وفاجر و مشروب خۆر و جولەکە و گاور و مولحید و زندیق و جاهیل کۆ ئەبنەوە بڕیار لەسەر چارەنوسی خەڵک ئەیەن.

٥- شورا پشت بە بەڵگەی شەرعی ئەبەستێ ئەگەر یەک کەس لە ناو شورا قسەکەی پاڵپشت بێت بەوتەی شەرع بۆ چونەکەی ئەوکەسە پەسەند ئەکرێت چونکە بۆ چونەکەی لە شەرعەوە سەرچاوەی گرتوە.

قال الله تعالى : {إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ}(١)

واتا : وتەی باوەڕداران ئەوەیە کاتێ بانگیان دەکەی بۆ لای الله و ڕەسولەکەی تا دادوەریان لە نێوان ـدا بکەن دەڵێن بیستمان و گوێڕایەڵ بوین ئا ئەوانە سەرفرازن.

بەڵام لەپەرلەمان پشت بەڕەئی زۆرینە ئەبەسترێت بێ گوێدان بەوەی مخالف ی شەرع ی الله یە زۆر خاڵی تر کە "لە بنچینەو بناغەوە شورا و پەرلەمان دژی یەکترین" چونکە لە شەرعدا پەرلەمان کوفرە نەک بشوبهێنرێ بەشورا.

(١) : سورة النور آيه 51

ئەی خەڵکی کوردستان و جیهان بە تایبەتی بیربکەنەوە!

بیر بکەنەوە بەبیرکردنەوەیەکی دڵسۆزانە

هەمووتان هەستن وەک هەستانی یەک پیاوی

بەتوانا بچن بەگژی دووژمنانی دین و دوونیاتان

ڕاپەڕن بۆ گەڕانەوەی حوکمی ئەو ئیسلامەیکە

خۆتان بە شوێنکەوتەی ئەزانن

فرۆشیـاری دیـن و دوونیـا

ئەی گـەلی کورد ئێوە کـە خۆتان بەموسڵمان ئەزانن کەلافـی شوێنکەوتن بۆ ئیسـلام لێ ئەیەن

– ئـایا بیرتان کردۆتەوە ئێوە کێتان کـردۆتە پێشەوا و گەورەیی خۆتان؟

– بیرتان کـردۆتەوە دین و دوونیـای خۆتان یاوەتە دەسـت کـێ ؟

قـال الله تعالی : {قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُم بِوَاحِدَةٍ ۖ أَن تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا ۚ} (١)

من هەر بە یەک وشە ئامۆژگاریتان ئـەکەم کە لە پێـناو الله تعالـی دوو دوو وە یەک یەک هەستن بە دڵسۆزەوە بیربکـەنەوە .

– بـەڵێ بیربکەنەوە ئـایا ئەم سەرکردانەی ئێوە شوێنیان کەوتون چیان بۆکردن ؟

– ئـایا ئەم حیزبـانە چیان پێشکەش کردن ؟ نە دینەکەیان بۆ پـاراستن نە کوردایەتیشیان بۆکردن

– نابینن شەو ڕۆژ لە کەناڵەکانیان لە کۆنگرەکان و ڕۆژنامەکـانیان چۆن دژایەتی ئەوئیسلامە ئەکەن کەئێوە ئیسلام بەدینی خۆتان ئەزانن؟

(١) : سـورة سبإ آیـە 46

– نابینن چۆن ڕەواج بە شیرک و کوفر ئەیەن تا لەئیسلام دوورتان خەنەوە ؟

– نابینن چۆن یاساکانی الله قەدەغە ئەکەن و ناهێڵن شەرعی الله حاکم بێت بەسەرتانەوە ؟

– نابینن چۆن ڕۆژانە دەیەها موسڵمان ی ئەهلی مزگەوت چۆن ڕاپێچی زیندانەکان ئەکەن ؟

– نابینن چۆن لەپەرلەمانەکەیانەوە حوکمەکانی الله سوکایەتی پێ ئەکرێت و قەدەغە ئەکرێت ؟

– نابینن چۆن سیحرتان لێ ئەکەن لەڕێگەی مەلا دین فرۆشەکانیانەوە ؟

– ئەوە بۆ بیرێ ناکەنەوە ئێوە گەر خۆتان پێ ئەهلی ئیسلامە بۆ داوای حوکم ی الله ناکەن ؟

– خۆشتان چاک ئەزانن کەداوای حوکمی ئیسلام بکەن چۆن سەرکوتان ئەکەن و قەتڵ و عامتان ئەکەن دەی کەواتا بیرێ بکەوە تۆ بۆچی دوای ئەم سەگ و گورگانەی پارتی و یەکێتی وحیزبانە کەوتوی ؟

ئەی نەت بیستوە الله تعالى لە قورئاندا ئەفەرموێت : {يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ} (١)

واتا : لە ڕۆژی قیامەت خەڵکەکان بانگ ئەکەین بۆ لێپرسینەوە بە پێشەواکە

(١) : سورة الإسراء آيه 71

یانەوە واتـا لە دوونیا کێ پێشەوا و سەرکردە ورابەرت بوە لەقیامەتیشدا لە دوای ئەو کەسەوەیت وئەوکەسـە پێشەواو ڕابەرتە .

دەی تۆ ڕازیت لە قیامەت دا حەشرت لەگەڵ کەسانێک بێت کە بەزمانی خۆیان هاوارئەکەن ئەڵێن دین و دەوڵەت لە یەکترجیان وە هاوار ئەکەن ئەڵێن ئێمە لە پێناو عەلمانیـەت خەبات ئەکەیـن

– تۆی نوسـتوو تۆی بێ ئاگاو فێڵ لێکراو کەی بەهۆش خۆتا دێیتەوە ؟

– ئـەگەر ئەڵێی ئێمـە لەبەر قەزیەیی نەتەوایەتی شوێنیان کەوتویـن کام نەتەوە ؟

ئایـا هەر پارتی و یەکێتی نین کە یەکێکیان جاش و نۆکـەرایەتی بۆ تورکیـا ئەکات ئەو تورکیایەی ئەڵێت کورد لە هەرشوێنێ هەبێت ئێمە دژی ئەوەستین یەکێکی تریشیان نۆکەر وجاشی ئێرانـە ئەو ئێرانەی کە کورد بەنەوەی جنۆکە ئەزانن و تینون بەخوێنی کەلەی سەری هەموو کوردێکی سوننی کەڕۆژانە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان سەدان گەنجی کورد لەسێدارە ئەدرێن "بـەڵێ پارتی و یەکێتیەکەتان جاشی دوو دووژمنی سەرسەختی کوردن"

- ئەی نەتان بینی چۆن شەرەف وناموسی هەزاران كوردی كەركوك و دووزخورماتویان چۆن فرۆشت بە حەشدی ڕافیزەی عێراقی لە پێناو كورسیەكانی خۆیان ؟

- چەند ئافرەتی كورد شەرەفی عەیبداركرا و چەند گەنجی كورد بە دەستیان لە ناوبرا .

- ئایا هێشتا پێت وایە پارتی و یەكێتی و جەلادەكانیان پارێزەری دۆسیەی كوردایەتین ؟

- ئایا نابینیت كە ئەو بەریتانیایەی خاكی كوردی كرد بە چواربەشەوە و كوردی تەسلیم بە تورك و فارس و ڕافیزە كرد ئێستا پارتی و یەكێتی دۆستی هەرە نزیكی بەریتانیایی دووژمنی سەرسەختی كوردن ؟

ئەوە بۆ بیرناكەنەوە :- هەموو جارێ فارس و ڕۆم بەكارتان ئەهێنن بۆ مەرامی خۆیان ولە كۆتایشدا ئەتان یەن بەشوو هەركات كاریان پێتان نەما پشتان لێ ئەكەن لە مێژوی كوردەوە تائێستا فارس و ڕۆم (ئەمریكا و ئەوروپا) جاشایەتیان بە سەركردە خۆفرۆشەكانتان كردووە.

ئەگەر ئەڵێن لەبەر ئەوە شوێنیان كەوتوین مەعاشێ پیسمان بەنێ ئەڵێم لە هەموو وڵاتێ مەعاش مانگی جارێ یەت بەڵام لەلای سەركردە عەلمانی و جاش

و خۆفرۆشەکانتانەوە سێ مانگ بەڵکو چوار مانگ جارێ لەتە مەعاشێکتان ئەیەنێ

– ئـەی خەڵکینە ئێوە ئەگەر کەرامەت و پیاوەتیتان تێداماوە چۆن ژێردەستەی قبوڵ ئەکەن کەسانێک دین و دوونیاتان ئەفەوتێنن لە پێناو کورسی و خۆشگوزەرانی خۆیان و ماڵ ومنداڵیان کەچی هێشتا دوایان ئەکەون و خۆتان ئەیەن بەکوشت بۆیان ؟

ئای لەچی نەفامیەتێک و لەچی غەفڵەتێکدا بەڕاستی سەخترین شت ئەوەیە دین و دوونیایی خۆت بکەیتەقوربانی بۆ کەسانێ کەئەوان لەتەلار و کۆشکەبەرزەکان بژێن تۆش بە چوار مانگ جارێ دوودیناری کۆیلایەتی خۆت وەربگریت.

بە ڕاستی کارەساتەوە وەک الله ئەفەرموێت : {خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ} (١)

واتا : زیانمەندی دوونیا وقیامەت بوون ئەمەش خەسارەتێکی ڕوون وئاشکرایە

(١) : سورة الحج آیە 11

بیربکەنەوە بەب پرکردنەوەیەکی دڵسۆزانە :- هەمووتان هەستن وەک هەستانی یەک پیاوی بە توانا بچن بەگژی دووژمنانی دین و دوونیاتان ڕاپەڕن بۆ گەڕانەوەی حوکمی ئەو ئیسلامەی کە خۆتان بە شوێنکەوتەی ئەزانن ئەگەر ئێوە غیرەتان نیە هەستن و ڕاپەڕن دژی دووژمنەکانتان ئەوا ڕێگا واڵا بکەن تا موجاهیدانی الله تعالی دووژمنەکانتان بۆ لەناو بەرن نەک هەرکاتێ موجاهیدان دێن بۆ ڕزگارکردنتان ئێوە ئەچنە سەنگەری دووژمنەکانتان دژی ڕزگاریخوازەکانتان بجەنگن وەک چۆن ساڵانی ڕابردوو بینیمان بەناوی خۆ بەخشیەوە چۆن ئەچون شەڕتان ئەکرد دژی دەوڵەتی ئیسلامی و پارێزگاریتان ئەکرد لەمانەوەی جوت دەسەڵاتە جەلاد و دز و خۆفرۆشەکەی کوردستان ئێوە خۆبەخش نەبوون بەڵکو خۆفرۆش و کۆیلایەتی وای لێکردن دژی بەرژەوەندی دین و دوونیایی خۆتان وەستانەوە هێشتا کات ماوە بیربکەنەوە نە نەوەی نوێ نەگۆڕان نە یەکگرتو نەکۆمەڵ نەمەدخەلی نەفلان و نەفیسار هیچیان پێ نەکرا بۆ تان بەڵکو هەموویان خەمی گیرفانی خۆیانیانە ئێستاکاتی ئەوەیە بیربکەنەوە تاکە هێز گۆڕانکاری ڕیشەی ئەکات هێزە پۆڵاینە ئاسن وئاگر بەدەستە گیان فیداکارەکانی دەوڵەتی ئیسلامیە ئەو هێزەی چۆکی ئەمریکا و زلهێزەکان

ئەلەرزێ بەبیستنی ناوەکەی ئەو هێزەی کە دوونیایی بەلاوە گرنگ نیە بەڵکـو ئەیەوێ دین و دوونیایی خەڵکی لەسەر ڕێگا ڕاستەکە بێت وخەڵکی لە ژێر حوکمی شەرع بە ئازادانە و بەتێر وپڕی بەناز ونیعمەتەوە بژێن

- ئەو هێزەی دەستی دز ئەبڕێت نەک بیکات بە بەرپرس و سەرۆک.
- ئەو هێزەی خۆفرۆش ئەکوژێت نەک خۆفرۆش گەورە بکات.
- ئەو هێزەی داوێن پیس جەڵد و ڕەجم ئەکات نەک گوندی لوبنانی و بەرەڵا خانە بکاتەوە بۆتان.
- ئەو هێزەی کرداری پێش بەڵێنەکانی ئەکەوێت بەڵێ ئەم هێزە شایستەی ئێوەیـە گەرئێوە بڕوادارن و خاوەن ژیرین و خێری دین و دوونیایی خۆتان ئەوێ الله تعالى عاقیبەت خێرمان کات بەئیزن ی الله تعالى لوت وسەری دووژمنەکان ئەخەینە ژێر پێیەکانمـان

والحمدلله رب العالمين

والعاقبة للمتقين، ولا عدوان إلا على الظالمين